

НЕБЕЗПЕКА ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

DANGER OF WORK IN AGRICULTURE

*Студент (I рівень навчання) Антупко А. І.,
науковий керівник доцент каф. БП та НС Панчева Г. М.*

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут, м. Харків

Анотація. Повідомлено про ризики під час праці в області сільського господарства та запропоновані можливі дії та заходи для їх мінімізації.

Ключові слова: сільське господарство, ризики.

Annotation. Risks during work in the field of agriculture were reported and possible actions and measures for their minimization were proposed.

Keywords: agriculture, risks.

Вступ. Агрокультурний сектор являється одним з найважливіших частин у формуванні сучасної економіки України. Через це у даній трудовій сфері задіяно велика кількість працівників, які можуть стати , а також становляться учасниками нещасних випадків. Сільське господарство включає в себе основні галузі: рослинництво та тваринництво, а також обслуговуючі та переробні, кожна з яких має цілий ряд специфічних шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Актуальність та статистика. Незадовільна організація навчання та інструктування робітників з питань охорони праці (11,5% нещасних випадків сталося з цієї причини), незадовільна організація робіт (10,6% нещасних випадків), порушення безпеки праці (21,7%), експлуатація несправних машин і обладнання (11,8%). Як свідчать статистичні дані, розподіл нещасних випадків по галузям виробництва такий: механізатори – 42,0%, тваринництво – 32,0%, рослинництво – 12,5%, різні – 13,5%.

Ризики. Для рослинництва є різноманітні роботи, пов'язані з застосуванням пестицидів та мінеральних добрив. Більшість пестицидів та мінеральних добрив є токсичними для людського організму. Потрапляючи до організму людини такі речовини можуть спричинювати порушення його нормальної життєдіяльності та виступати причиною гострих чи хронічних інтоксикацій. Високий рівень небезпеки мають і механізовані роботи в рослинництві, оскільки працівники піддаються тривалому впливу підвищеного рівня шуму, вібрації, підвищеної температури в кабіні тракторів та комбайнів, нервовим перенапруженням, що призводить до найвищого показника виробничого травматизму саме серед трактористів-машиністів сільськогосподарського виробництва.

Для тваринництва є небезпечні та шкідливі чинники, зумовлені застосуванням у цій галузі різноманітних технічних засобів: машин та механізмів для приготування кормів, прибирання гною, доїння молочних тварин, при обслуговуванні великої рогатої худоби, поголів'я свиней, кіз, овець тощо; широким використанням токсичних та подразнюючих речовин (лікарських та мінеральних домішок до кормів, дезінфікуючих,

миючих засобів тощо); постійним контактом працівників з патогенними мікроорганізмами. Крім того самі по собі тварини являються джерелом підвищеної небезпеки.

Заходи мінімізації. Основними вимогами що до організації робочого процесу, можуть бути:

- закінчити проведення навчання працівників безпечним методам роботи;
- не допускати переведення працівників на інший вид робіт або на іншу машину без проведення інструктажу з охорони праці, а при необхідності – і курсового навчання;
- забезпечити працюючих спецодягом, засобами індивідуального захисту (рукавиці, окуляри, респіратори тощо), засобами пожежогасіння та поповнити медичні аптечки для надання першої долікарської допомоги;
- відвести місце для відпочинку, споживання їжі та куріння;
- не допускати до роботи осіб хворих, перевтомлених, у нетверезому стані або тих, що не пройшли інструктаж з охорони праці та медогляд;
- провести заходи щодо зміцнення трудової та виробничої дисципліни;
- для виконання технологічних процесів не допускати машини й обладнання, які мають технічні несправності;
- здійснювати постійний контроль за дотриманням правил безпеки.

Висновок. Міри та заходи попередження виробничих ризиків мають велике значення при створенні безпечної робочої атмосфери у сільськогосподарській області. Це значною мірою підвищує привабливість даної роботи для можливих працівників та працездатність нинішніх.

ЛІТЕРАТУРА

1. Охорони праці в галузях сільського господарства: Навчально-методичний комплекс. Навчальний посібник для підготовки спеціалістів ступеня «магістр» для всіх напрямків підготовки /М.М.Сакун, І.В.Москалюк, О.О.Атрашкова; А.М. Яковенко; за редакцією Сакуна М.М. – Одеса: Видавництво «ВМВ», 2019. – 458 с.
2. Особливості охорони праці в галузях сільського господарства: <http://mego.info/матеріал/4-особливості-охорони-праці-в-галузях-сільського-господарства> (дата звернення:15.09.2023)
3. Безпека праці при проведенні весняно-польових робіт у сільському господарстві: <https://mankrda.gov.ua/fond-socialnogo-strahuvannya-ukraini-informue/bezpeka-praci-pri-provedenni-vesnyanopolovih-robot-u-silskomu-gospodarstvi/> (дата звернення:15.09.2023)
4. В.Л. Филипчук, К.Н. Ткачук, О.С. Печніков, О.С. Шаталов, Д.В. Зеркалов, О.М. Кухнюк Р65 Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Навч. посібник. – К: Основа, 2016. – 304 с.